

РЕШЕНИЕ

№ 1580

гр. София, 20.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 8-МИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на двадесет и втори ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Красимир Машев

Членове: Златина Рубиева
Петя Алексиева

при участието на секретаря Невена Б. Георгиева
като разгледа докладваното от Красимир Машев Въззивно гражданско дело
№ 20221000502214 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

С Решение № 260032/10.06.2022 г., постановено по гр. дело № 269/2018 г. по описа на ОС-гр. Враца, ГО, изцяло са отхвърлени предявените конститутивни искове (след допуснатото изменение на исковете на основание чл. 214, ал. 1 ГПК в проведеното на 11.02.2021 г. о. с. з.) с правно основание чл. 75, ал. 1 ЗОПДНПИ (отм.) – макар в тази правна норма тези искове да са назовани „осъдителни” (с тези искове се цели съдът да допусне поисканата правна промяна, а именно отчуждаване в полза на държавата на притежавано от проверяваните лица имущество, придобито от незаконен източник), за отнемане в полза на държавата от патримониума на П. Т. А., Д. Т. А., Д. П. А. и Т. П. А. на основание чл. 62 и чл. 63, ал. 1 и чл. 72 ЗОПДНПИ (отм.) на следното имущество (на обща стойност от **525743,67 лв.**): **А)** от Д. П. А. и Т. П. А. - чрез нейната майка и законен представител Д. Т. А.: УПИ XVII, пл. № 1694, кв. 50 по ПУП на гр. ***, с площ от 1000 м², ведно с построените в него Автосервиз - масивна монолитна конструкция със застроена площ от 100 м², с таванско помещение от 100 м², състоящ се от две работни помещения, офис и санитарен възел и магазин за промишлени стоки - масивна монолитна конструкция със застроена площ от 50 м², с таванско помещение от 50 м², състоящ се от търговско помещение, санитарен възел и офис; **Б)** от П. Т. А. и Д. Т. А. (в СИО): л. а. „Пежо 106”, с рег. № ***; **В)** от П. Т. А.: **1)** сумата в размер на 26437,50 лв., представляваща вноски на каса по разплащателна сметка в евро с IBAN *** в „Първа инвестиционна банка” АД; **2)** сумата в размер на 5,40 лв., представляваща начислени лихви по разплащателна сметка в евро с IBAN *** в „Първа инвестиционна банка” АД; **3)** сумата в размер на 244,63 лв., представляваща вноски от трети лица в периода 21.05.2008 г. до 16.09.2008 г. по сметка в лева с IBAN *** в „УниКредит Булбанк” АД; **4)** сумата в размер на 14,24 лв., представляваща начислени лихви по сметка в лева с IBAN *** в „УниКредит Булбанк” АД; **Г)** от П. Т. А. и Д. Т. А.: **1)** сумата в размер на

4508 лв., представляваща пазарната стойност към момента на прекратяване на регистрацията на л. а. „Мерцедес С 250 Д“, с рег. № ***; 2) сумата в размер на 22147 лв., представляваща пазарната стойност към датата на отчуждаването на л. а. „Мерцедес Е 320 ЦДИ“, с рег. № ***; Д) от Д. П. А.: сумата от 5425 лв., представляваща ½ ид. част от получена от продажбата на недвижим имот, отчужден на 23.01.2015 г., който се намира в гр. *** и представляващ самостоятелен обект № 2, с площ от 260 м² и ½ ид. част от УПИ XIII-688, в кв. 50; Е) от Д. П. А.: 1) сумата от 2300 лв., внесени на каса по разплащателна сметка № 20988230 в лева в „Банка ДСК“ ЕАД; 2) сумата от 1200 лв., представляваща получен наем съгласно договор от 04.11.2013 г.; Ж) от Т. П. А. – чрез законния си представител Д. Т. А.: сумата от 1200 лв., представляваща получен наем съгласно договор от 04.11.2013 г.; 2) сумата от 5425 лв., представляваща ½ ид. част от получена от продажбата на недвижим имот, отчужден на 23.01.2015 г., който се намира в гр. *** и представляващ самостоятелен обект № 2, с площ от 260 м² и ½ ид. част от УПИ XIII-688, в кв. 50; 3) от Д. Т. А.: 1) сумата в размер на 2500 лв., представляваща равностойността от продажбата на 50 дружествени дяла с номинал от по 50 лв. от „Ескус-М“ ООД; 2) сумата от 934 лв., внесена на каса в периода 28.08.2008 г. до 13.05.2016 г. по разплащателна сметка № 9091815 в лева в „Банка ДСК“ ЕАД; 3) сумата в размер на 30857,40 лв., представляваща вноски по сметката от трети лица през 2008 г. - по разплащателна сметка № 9091815 в лева в „Банка ДСК“ ЕАД; 4) сумата от 24000 лв., представляваща вноски на каса по свободен депозит в лева с IBAN *** в „Първа инвестиционна банка“ АД; 5) сумата от 152,66 лв., представляваща начислени лихви по свободен депозит в лева с IBAN *** в „Първа инвестиционна банка“ АД; 6) сумата в размер на 305,50 лв., представляваща вноски на каса по разплащателна сметка в лева с IBAN *** в „Райфайзенбанк България“ ЕАД; 7) сумата в размер на 8585,44 лв., представляваща вноски на каса по сметка с IBAN *** в „Райфайзенбанк България“ ЕАД; 8) сумата в размер на 1745 лв., представляваща вноски от трети лица по сметка с IBAN *** в „Райфайзенбанк България“ ЕАД; 9) сумата в общ размер на 256030 лв., представляващи вноски на каса по разплащателна сметка в лв. с IBAN *** в „УниКредит Булбанк“ АД; 10) сумата от 26246 лв., представляваща сборът от вноски и получени суми от трети лица по разплащателна сметка IBAN *** в „УниКредит Булбанк“ АД; 11) сумата от 2283,45 лв., трансферирана от сметка с IBAN *** по разплащателна сметка в лв. с IBAN *** в „УниКредит Булбанк“ АД; 12) сумата в размер на 62,04 лв., представляваща начислени лихви по разплащателна сметка в лв. с IBAN *** в „УниКредит Булбанк“ АД; 13) сумата от 36170,82 лв., представляваща вноски на каса по разплащателна сметка в евро с IBAN *** в „УниКредит Булбанк“ АД и 14) сумата от 2,59 лв., представляваща начислени лихви по разплащателна сметка в евро с IBAN *** в „УниКредит Булбанк“ АД.

Ищецът е обжалвал изцяло първоинстанционното решение. Счита за незаконосъобразен правния извод на ОС-гр. Враца, че съдебното решение, с което е прогласен за нищожен договорът за покупко-продажба, обективиран в н. а. № 33, съставен по н. д. № 360/2009 г. от нотариус Хр. А. и въз основа на който ответниците Д. П. А. и Т. П. А. се легитимират като собственици на процесния обект № 2, представляваща промишлен склад на два етажа, е противопоставимо на Комисията. Твърди, че първоинстанционният съд не е съобразил обстоятелството, че за проверявания период ответниците са установили доходи от законни източници едва в размер на сумата от 88373,39 лв., като при съпоставката им с обичайните и извънредните разходи общо в размер на 113590,51 лв. те определят отрицателна величина на нетния доход (- 25217,12 лв.), поради което придобитото през релевантния период имущество (общо на стойност от 650040,21 лв.) надвишава с 675257,33 лв. (650040,21 лв. + 25217,12 лв.) нетния доход, което е над законоустановения предел от 150000 лв. В този смисъл, на отнемане подлежи незаконно придобитото имущество и неговата равностойност съобразно допуснатото от първоинстанционния съд изменение на исквете. Въззивникът поддържа, че, тъй като разпоредбата на чл. 72 ЗОПДНПИ (отм.) предвижда възможност на държавата да претендира равностойността на имуществото, което

вече е напуснало патримониума на проверяваното лице, е допустимо в материалноправния смисъл на това понятие да се присъди равностойността на паричните суми, които са преминали от банковите сметки на проверяваното лице. Следователно, трябва да се отнемат в полза на държавата паричните средства, които през проверявания период са постъпили в банковите сметки на ответниците, но преди налагане на запора те са се разпоредили с авоара по тях.

Въззиваемите-ответници са подали в законоустановения срок писмен отговор на въззивната жалба, в който излагат правни доводи за нейната неоснователност.

Въззивната жалба е подадена в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК, поради което е допустима.

Съгласно чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от релевираните въззивни основания в жалбата, освен когато трябва да се приложими императивна материалноправна норма, какъвто е настоящият случай.

Процесното първоинстанционно решение е валидно и допустимо.

Съдът, като съобрази правните доводи на страните, събраните писмени доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

ОС-гр. Враца, ГО е бил сезиран с кумулативно обективно съединени конститутивни искове с правно основание 75, ал. 1 ЗОПДНПИ (отм.). Но съгласно правната норма, уредена в § 5, ал. 2 (нов - ДВ, бр. 1/2019 г.) ЗПКОНПИ, неприключилите проверки и производства пред съда по отменения ЗОПДНПИ се довършват по реда на този закон. Тази разпоредба е процесуална, поради което с новия закон не са преуреждат материалните предпоставки, обуславящи възникването на предявеното потестативно право, поради което всички правопораждащи юридически факти трябва да се подведат под приложимите материалноправни норми, уредени в отменения ЗОПДНПИ. Следователно, настоящата съдебна инстанция трябва да квалифицира предявените конститутивни искове по чл. 75, ал. 1 от ЗОПДНПИ (отм.).

За да възникне потестативното право на държавата за отнемане на незаконно придобито имущество, трябва в обективната действителност да бъдат осъществени следните материални предпоставки (юридически факти): 1) лицето, с когото останалите проверявани правни субекти са в граждански брак или са негови непълнолетни деца през проверявания период, да е привлечено като обвиняем за престъпление измежду тези, които са изброени в чл. 22, ал. 1 от закона; 2) през проверявания период да е налице значително несъответствие в имуществото на проверяваното лице по смисъла на определителната разпоредба, уредена в § 1, т. 7 от ДР на закона – при несъответствие между имуществото и нетния доход, надвишаващ 250 000 лв. за целия проверяван период (в редакцията на тази дефинитивна разпоредба към релевантния момент - проверяваният период е от 13.05.2006 г. до 13.05.2016 г., т.е. **преди** изменението на тази правна норма през 2016 г.); 3) въз основа на доказателствата по делото да е формирано основателно предположение, че придобитото от проверяваното лице имущество е от незаконен източник, като съгласно определителната

правна норма, уредена в чл. 21, ал. 2 ЗОПДНПИ (отм.), обосновано е онова предположение, когато се установи значително несъответствие в имуществото на проверяваното лице (над 250000 лв. – изменението на материалната правна норма, уредена в § 1, т. 7 от ДР на закона, с ДВ, бр. 103/2016 г., действа ex nunc); 4) имуществото да е придобито в срока по чл. 27, ал. 3 от закона – в период от 10 години назад от предявяване на иска и 5) то да не е придобито със законен източник на средства.

Първите четири материални предпоставки следва да бъдат установени от ищеца чрез пълно и главно доказване по правилата на чл. 154, ал. 1 ГПК, а на ответника принадлежи процесуалното задължение (доказателствената тежест) да установи, че имуществото, което е на значителна стойност, е придобито със средства от законен произход (в този смисъл са и задължителните за правоприлагащите органи тълкувателни разяснения, дадени в ТР № 7/30.06.2014 г. на ВКС по т. д. № 7/2013 г., ОСГК – „Неустановяването на законен източник за придобиване на имущество не замества основателното предположение..., а само освобождава Комисията от тежестта да я установи по несъмнен начин”), което, макар и да е прието по приложението на чл. 4 ЗОПДИППД (отм.), в тази част не е загубило своето действие.

ВКС вече е формирал константна практика по правилното тълкуване и прилагане на ЗОПДНПИ (отм.) - с Решение № 97/18.05.2018 г. на ВКС по гр. д. № 3224/2017 г., IV г. о., ГК, препотвърдена с Решение № 137/02.11.2018 г. по гр. д. № 2507/2017 г., IV г. о. на ВКС, Решение № 83/20.07.2020 г. на ВКС по гр. д. № 4939/2017 г., IV г. о., ГК; Решение № 147/16.09.2019 г. на ВКС по гр. д. № 1998/2018 г., IV г. о., ГК и пр., поради което настоящият съдебен състав следва да се ръководи от принципните правни постановки в Решение № 97/18.05.2018 г. на ВКС по гр. д. № 3224/2017 г., IV г. о., ГК, които за целите на настоящото изложение трябва да се цитират, като важните за правилното решаване на настоящия спор съждения трябва да се подчертаят - за яснота на изложението и на страните.

Приход е всяко **постъпление** на имуществено благо в патримониума на правния субект, а разход - всяко **напускане** на имуществено благо от същия патримониум... Задължение да отчитат приходите и разходите си имат само търговците и другите физически и юридически лица, които по закон са длъжни да водят счетоводство. Останалите лица не са длъжни да отчитат и доказват нито приходите, нито разходите си. **Приходи и разходи не подлежат на отнемане по никакъв ред...** Доход са имуществените блага, с които се увеличава патримониума на лицето в резултат на получените приходи от отделна дейност и извършените разходи, свързани с осъществяването на дейността. Доходите могат да бъдат законни и незаконни, доколкото са свързани с определена дейност, която може да е забранена със закон (дейността може да е абсолютно забранена, да е подчинена на особен режим, който позволява само на определени лица да я извършват или да е забранено извличането на доход от тази дейност) или незабранена. **Само доходите от забранена със закон дейност са незаконни** (те са **краен брой**, тъй като са **изрично и изчерпателно** посочени в действащите към съответния момент закони), **всички останали доходи** от всякакви възможни дейности са законни (те са **неизброими**). Затова **доход** може да бъде

отнет само на основание чл. 53, ал. 2, б. „б” НК, когато той произтича от надлежно установено по реда на НПК престъпление, ако придобитото чрез престъплението (според терминологията на НК) не подлежи на връщане или възстановяване. На това основание по наказателноправен ред може да бъде отнета равностойността на придобитото чрез престъплението, ако то липсва или е отчуждено.

На основание чл. 4 ЗОПДИППД (отм.), т. е. по гражданскоправен ред **не може** да бъде отнет доход, а **имущество** (придобито от престъпна дейност). По гражданскоправен ред на основание чл. 4 ЗОПДИППД (отм.) на отнемане подлежи имущество - при наличието на обосновано предложение, че неговото придобиване е свързано с престъпната дейност на лицето. На отнемане по реда на този закон обаче подлежи **налично** имущество, което съществува в патримониума на проверяваното или свързаните с него лица. Имущество, което е **напуснало** патримониума на проверяваното лице, не може да бъде отнето от него: ако имуществото се намира у свързани лица, то се отнема от тях; а ако е отчуждено в полза на трети лица, на отнемане подлежи равностойността на отчужденото имущество, когато отчуждаването е противопоставимо на държавата; а ако отчуждаването не е противопоставимо на държавата, имуществото се отнема от „приобретателя”.

Не са от забранена със закон дейност, т. е. законни са не само някои от посочените в § 1, ал. 2 ДР на ЗПКОНПИ доходи, но също и: недеklarирани доходи (всички декларирани за нуждите на данъчното облагане доходи се предполага да са законни); посочените и внесени по митническа декларация доходи също са законни, когато има данни проверяваният да е работил, макар и неофициално, в чужбина, но същите (или част от тях) може да са незаконни, ако напр. проверяваният е осъден за квалифицирана контрабанда; законни са също и доходите от полагане на труд или осъществяване на стопанска дейност в т. нар. „сива икономика”; доходите от гадателство, лична проституция и други дейности, които не всеки е готов да признае, че е извършвал.

Източниците на финансиране може да бъдат собствени и привлечени: собствени са наличното имущество и доходите (приходите минус разходите за осъществяването на дейността), а **привлечени са кредитите (заеми)** и субсидиите (безвъзмездни помощи) или даренията (грантове). Не винаги източникът на финансиране е източник на забогатяване. Източник на забогатяване не може да е нито наличното имущество (то се трансформира в новопридобитото), **нито кредитите**, защото с получаването им възниква задължение за тяхното връщане... Източникът на финансиране е незаконен, ако **доходът е незаконен**. Във всички останали случаи източникът на финансиране е законен. Кредитът е законен източник на финансиране, но получаването му не обогатява кредитополучателя. Кредитът обяснява временното превъзходство на придобитото имущество над дохода. Забогатяване ще е налице, когато кредитът бъде върнат от доходи или безвъзмездни помощи и дарения. Ако кредитът още не е върнат или бъде върнат от осребряване на придобитото или друго налично имущество, няма да е налице забогатяване.

Придобито имущество са всички имуществени блага, които субектът **някога** е **притежавал**; а отчуждено имущество е придобито имущество, което в последствие е

напуснало патримониума на собственика, тъй като е преминало в собственост на друго лице (чрез сделка, по давност или публичен акт с отчуждително действие). Преобразувано имущество е имуществено благо, което в резултат на фактически или правни действия е трансформирано в друго имуществено благо. . . **Притежавано** имущество е придобито имущество, което **продължава** да се намира в патримониума на субекта, тъй като не е отчуждено или изоставено, нито е потребено, обезценено (в т. ч. повредено или изхабено), унищожено или погинало. Непротежавано е имущество, което е било придобито, но вече е напуснало патримониума на лицето, тъй като е отчуждено, изоставено, потребено, обезценено (в т. ч. повредено или изхабено), унищожено или погинало. Притежаваното имущество има придобивна стойност, която показва какъв паричен ресурс е вложен за неговото придобиване, както и стойност при отчуждаване, която показва какъв паричен ресурс е получен при отчуждаването му (след приспадане на разходите за подобрения). На основание чл. 62 ЗОПДНПИ (отм.), т. е. по гражданскоправен ред не може да бъде отнет доход, а **имущество** (което е незаконно придобито). **Незаконно** придобито може да е **само** имуществото, влязло в патримониума на проверяваното и свързаните с него лица **през изследвания период**, което е **налично в края на този период**. Не може да се установява незаконност на която и да било част от имуществото, което проверяваното и свързаните с него лица са притежавали в началото на изследвания (за всяко от тях) период... В § 1, т. 7 от ДР на ЗПКОНПИ е посочено значението на понятието „Значително несъответствие” - онзи размер на несъответствието между имуществото и нетния доход, който надвишава 150000 лв., респ. 250000 лв. за целия проверяван период (а не година по година, в какъвто смисъл са извършените изчисления от Комисията). В мотивите на решение № 13/13.10.2012 г. по конституционно дело 6/2012 г. IV, т. 1 на Конституционния съд на Република България, е прието, че на изследване подлежи имуществото, с което проверяваният е разполагал в началото и края на изследвания период, увеличението му през същия период от законни източници (трудова дейност, частно предприемачество, наследяване, сделки и пр.), направените през това време разходи и възникналите задължения.

На отнемане по реда на този закон също подлежи **налично** в края на изследвания период имущество, което **съществува** в патримониума на проверяваното или свързаните с него лица. Имущество, което е **напуснало** патримониума на проверяваното лице **не може** да бъде отнето от него - ако то се намира у свързани лица, **отнема се от тях**. Ако в края на изследвания период лицето **притежава незаконно придобито имущество**, но то или някаква част от него **липсва** (освен при кражба, погиване или друго събитие, за което ответникът няма вина) или е **отчуждена**, отнема се съответната равностойност към този момент. **Не може** да се отнеме **равностойността на имущество**, което е **преминало** през патримониума на проверяваното лице, т. е. **не е в негово притежание в края на изследвания период**, тъй като не е необходимо да се доказва, че равностойността на отчужденото през изследвания период имущество е вложена в придобиването на друго имущество до изтичането на този период. Когато придобито през изследвания период имущество е отчуждено възмездно, тези обстоятелства могат да имат правно значение **само** доколкото има разлика между придобивната стойност и стойността при отчуждаването: ако

придобивната стойност е по-висока, разликата е разход, а ако стойността при отчуждаването е по-висока, разликата е доход. Дали този доход е законен ще се установи, след като бъде преценен размерът на превишението, ако е налице такова в края на изследвания период.

За да достигне до правния извод, че през целия процесен период при установяване на салдото между приходите и разходите на семейството извършените разходи от ответниците за придобиване на имуществото, предмет на предявените конститутивни иски, не надвишават значително техните законни приходи (над 150000 лв., респ. 250000 лв. - съгласно определителната правна норма, уредена в § 1, т. 7 от ДР на закона), представляващи „нетните доходи” по смисъла на определителната разпоредба на § 1, т. 5 от ДР на закона (приходи или източници на финансиране, намалени с размера на извършените обичайни и извънредни разходи от проверяваното лице и членовете на семейството му, като „обичайни разходи” са разходите за издръжка на лицето и на членовете на семейството му съобразно данните на Националния статистически институт – арг. § 1, т. 6 от ДР на закона), първоинстанционният съд е приел, че е налице несъответствие между имуществото и нетния доход на проверяваните лица през релевантния период в размер на 8032,88 лв., което не надвишава законоустановения лимит на несъответствието в размер на 150000 лв. (както бе изяснено, съобразно приложимата редакция на § 1, т. 7 от закона това несъответствие трябва да надвишава 250000 лв.), поради което е достигнал до правния извод, че предявените конститутивни иски са неоснователни.

Както бе изяснено, при определяне стойността на „нетните доходи” по смисъла на § 1, т. 5 от ДР от закона не трябва да се преценява дали съответни доходи, приходи и източници на финансиране са законни или не - принципно, преценката за законност на придобиването се извършва при констатирано значително несъответствие между несъответствието между имуществото и нетния доход (арг. § 1, т. 5 от ДР на закона), като на отнемане подлежи именно незаконно придобитото имущество, а **не дохода или прихода** (арг. чл. 62, във вр. с чл. 63, ал. 2 от закона).

От приетата от ОС-гр. Враца и **неоспорена** от страните СИЕ, извършила анализ на всички установени по делото доходи и приходи на ответниците през проверявания период, съпоставени с извършените от проверяваните лица обичайни и извънредни разходи, се установява, че получените приходи от ответниците през периода от 13.05.2006 г. до 13.05.2016 г. са общо в размер на сумата от **88373,39 лв.**, формирана, както следва: **1) 1053,84 лв.** – налични средства по банкови сметки; **2) 60240,44 лв.** - сборът от получените възнаграждения от трудови и извънтрудови правоотношения; **3) 5143 лв.** – доходи от социални помощи; **4) 11888,40 лв.** – суми от продажба на недвижими имоти; **5) 180 лв.** – получени суми от продажба/бракуване на движими вещи; **6) 9845 лв.** - получени суми от заеми преди проверявания период и **22,71 лв.** – доходи от възнаградителни лихви по договори за банков влог на парични средства.

Към приходната част обаче трябва да се добавят и следните суми: **1) 2400 лв.**, представляваща сборът от наемното възнаграждение по договор за наем на недвижим имот с нотариална заверка на подписите, с рег. № 3332/04.11.2013 г. на нотариус Б. М. (л. 250 и л.

251 от кориците на първоинстанционното дело); ищецът признава в исковата молба, че наемодателите-ответници са получили уговореното наемно възнаграждение в размер на сумата от 2400 лв.; 2) сумата от 10850 лв., представляваща продажната цена за отчуждаване с договор за покупко-продажба, удостоверен в н. а. № 27, съставен по н. д. № 13/2015 г. от нотариус Б. М., на придобития през 2009 г. имот – самостоятелен обект № 2, с площ от 260 м² и ½ ид. част от УПИ ХІІІ-688, в кв. 50 (по делото не е изяснено каква е пазарната стойност на този имот към момента на неговото отчуждаване, поради което въззивният съд приема по-благоприятната за Комисията стойност от 10850 лв., равняваща се на данъчната оценка на тази недвижими вещи); 3) сумата от 4508 лв. – продажната цена за отчуждаване на 16.10.2013 г. на л. а. „Мерцедес С 250d”, с рег. № ***; 4) сумата от 22147 лв. – продажната цена за отчуждаване на 19.08.2013 г. на л. а. „Мерцедес Е 320 CDI”, с рег. № ***; 5) сумата от 1562 лв. – продажната цена за отчуждаване на 06.02.2013 г. на л. а. „Пежо 106”, с рег. № ***; 5) сумата от 136480,92 лв., представляваща сборът от вноски на средства по банкови сметки от трети лица (фактът, че 20000 лв. са преведени по сметката на Д. А. с основание на превода „покупка на имот”, който е бил собствен на контролирано от нея търговско дружество при обща продажна цена от 40000 лв., не обуславя извод, че тази сума не е приход на ответницата – тази експертиза нито е оспорена, нито ищецът е възразил, че тази сума не е приход на ответницата, а от друга страна, съдът – без съответен довод, не може да изследва действителните вътрешни отношения между съдружниците, респ. управителите и самото търговско дружество, което контролират); 6) сумата от 255936 лв., представляваща сборът от вноски от Д. А. по нейна банкова сметка за плащане на задължения на „Ескус” ООД (обстоятелството, че с тези суми ответницата Д. А. е погасявала чужди задължения, макар и техният титуляр да представлява контролирано от нея юридическо лице, не обуславя извода, че тези вложени в нейната банкова сметка суми не са постъпили като приход в нейния патримониум; от СОЕ се изяснява правнорелевантното обстоятелство, че самата Д. А. е извършвала тези влогове с основание „вноска на каса”) и 7) 112246,70 лв. – вноска на каса по банкови сметки; 8) сумата от 246,59 лв. – начислени възнаградителни лихви и 9) сумата от 2500 лв. – продажба на 09.09.2013 г. на 50 дружествени дяла от капитала на „Ескус-М” ООД, т.е. към приходната част на ответниците през проверявания период трябва да се добави и сумата от **548877,21 лв.**, която общо възлиза на сумата от **637250,60 лв.** (88373,39 лв. + 546377,21 лв.).

Както бе пояснено, за целите на закона не следва да се преценява дали даден **доход, приход или източник на финансиране** е законен или не, ако това обстоятелство не е установено по несъмнен начин (напр. с влязла в сила присъда), а от съществено значение е законността на придобитото през проверявания период **имущество** и то след като се установи значително **несъответствие** по смисъла на § 1, т. 7 от ДР на закона. Поради тази причина, в приходната част са включени всички суми, които са постъпили като авоари по банковите сметки на ответниците, както и от продажбата на придобитите леки автомобили и недвижимия имот.

При така приетите за установени правнорелевантни факти настоящата съдебна

инстанция достига до фактическия извод, че през проверявания 10-годишен период ответниците е получили приходи общо в размер на **637250,60 лв.**

СИЕ е установила, че през релевантния период извършените обичайни (съобразно легалната дефиниция, уредена в § 1, т. 6 от закона - разходите за издръжка на лицето и на членовете на семейството му съобразно данните на НСИ) и извънредни разходи (разходи за пътувания в чужбина; разходи за данъци, такси и глоби; разходи за застраховки, обучение; други разходи/наказателни постановления; други разходи за закупуване на техника) възлизат на сумата от 113590,51 лв., представляваща сборът от следните разходи: 1) 103296 лв. – разходи за издръжка по статистически данни на НСИ; 2) 2963,09 лв. – разходи за пътуване в чужбина; 3) 3201,11 лв. – разходи за местни данъци и такси и 4) 4130,31 лв. – разходи за осигуровки и ДОД. Но към извънредните разходи трябва да се прибавят и следните суми: 1) 10890 лв. – цена за придобиване на 06.11.2006 г. правото на собственост върху л. а. „Мерцедес С250d”, с рег. № ***; 2) 26787 лв. – цена за придобиване на 20.07.2012 г. правото на собственост върху л. а. „Мерцедес Е 320 CDI”, с рег. № ***; 3) 1953 лв. – цена за придобиване на 06.02.2013 г. правото на собственост върху л. а. „Пежо 106”, с рег. № ***; 4) 40800 лв. – цена за придобиване на самостоятелен обект № 2, ведно с ½ ид. част от УПИ XIII-688, обективиран в н. а. № 35/23.12.2009 г., съставен по н. д. № 360/2009 г. от нотариус Хр. А. (л. 248 от кориците на първоинстанционното дело); 5) 62100 лв. - цена за придобиване на УПИ XVII-1694, обективиран в н. а. № 35/23.12.2009 г., съставен по н. д. № 360/2009 г. от нотариус Хр. А., 6) 2500 лв. - разходи за придобиване на 25 дружествени дялове от капитала на „Инвест-АМ” ООД – на 11.02.2009 г. и 7) 2500 лв. - разходи за придобиване на 50 дружествени дялове от капитала на „Ескус-М” ООД – на 17.08.2009 г. или общо сумата от 147530 лв., поради което всички обичайни и извънредни разноси на ответниците през релевантния период възлизат на сумата от **261120,51 лв.** (113590,51 лв. + 147530 лв.). Следователно, нетните доходи по смисъла на § 1, т. 5 от ДР на закона възлиза на положителна величина от **376130,09 лв.** (637250,60 лв. приход - 261120,51 лв. обичайни и извънредни разходи).

Както бе изяснено, в имуществото по смисъла на § 1, т. 1 от закона не се включват разходи за придобиване на движими и недвижими вещи, дружествени дялове, акции и други имуществени блага, а самите материални блага, поради което в патримониума на ответниците за проверявания период не следва да се включват разходите за погасяване на кредити, за придобиване на леки автомобили, както и сумите, с които ответникът като титуляр се е разпоредил със своя авоар по банковите сметки, а стойността на **наличните** към края на проверявания период авоари, движими вещи и дружествени дялове (не е спорно обстоятелството, че част от описаните в исковата молба авоари са налични към края на проверявания период, поради което трябва да се вземат предвид при изчисляване на имуществото на ответниците). Следователно, въззивният съд трябва да преизчисли и стойността на придобитото имущество по задача № 4 от заключението на ССЕ, както следва: 1) 102900 лв. - пазарната стойност на недвижимите имоти към момента на тяхното придобиване през 2009 г. (държавата не е обвързана от влязлото в сила Решение №

63/27.03.2019 г., постановено по гр. д. № 1214/2018 г. по описа на РС-гр. ***, с което придобивната сделка е обявена за нищожна като симулативна, тъй като както исковата молба, въз основа на която е образувано настоящото исково производство, така и обезпечителната възбрана върху процесните имоти са вписани преди предявяване на иска за прогласяване на нищожност на договора за покупко-продажба, удостоверен в н. а. № 33, съставен по н. д. № 360/2009 г. по описа на Хр. А.); 2) 39630 лв. - пазарната стойност на придобитите през проверявания период леки автомобил; 3) 1053,84 лв. - налична сума към края на проверявания период по банкови сметки; 4) 5000 лв. - дружествени дялове в „Инвест-АМ” ООД и „Ескус-М” ООД, като сборът на тези суми възлиза на **148583,84 лв.**

Настоящият съдебен състав споделя формираното в практиката на ВКС становище, че внесените и преведени суми по банкови сметки на ответниците (проверяваните лица), които **не са налични** по тези сметки в края на проверявания период, нито подлежат на отнемане в полза на държавата, **нито са релевантни** – чрез включването им в имуществото на ответника за определяне размера на несъответствието по смисъла на § 1, т. 7 ЗОПДИППД (отм.), доколкото тези суми само са „преминали” през това имущество в проверявания период – били са разходвани, без да са вложени, респ. трансформирани в друго подлежащо на отнемане имущество (а когато са вложени за придобиването на такова имущество – то подлежи на отнемане, или неговата равностойност ако е било отчуждено – в предвидените от закона случаи, и само ако е налице значително несъответствие по смисъла на специалния закон). Тази практика на ВКС е трайно установена – формирана е по приложението още на ЗОПДИППД (отм.) (напр. Решение № 129/08.06.2015 г. по гр. д. № 5562/2013 г. на IV-то гр. отд. на ВКС, Решение № 228/06.07.2015 г. по гр. д. № 5321/2013 г. на IV-то гр. отд. на ВКС, Решение № 137/02.11.2018 г. по гр. д. № 2507/2017 г. на IV-то гр. отд. на ВКС) и е доразвита в същия смисъл – и по приложението на ЗОПДНПИ (отм.), идентичен по нормативен смисъл със ЗПКОНПИ – Решение № 97/18.05.2018 г. по гр. д. № 3224/17 г. на IV-то гр. отд. на ВКС, Решение № 200/14.02.2019 г. по гр. дело № 4143/2017 г. на III-то гр. отд. на ВКС, Решение № 147/16.09.2019 г. по гр. дело № 1998/2018 г. на IV-то гр. отд. на ВКС, Решение № 83/20.07.2020 г. по гр. дело № 4939/2017 г. на IV-то гр. отд. на ВКС. За изходна позиция в тази константна практика на ВКС се приема, че на изследване подлежи имуществото на проверяваните лица (ответниците) в началото и в края на проверявания период, като несъответствието следва да се определи от съпоставянето на нетния доход и стойността, **получена от разликата между имуществото в края на проверявания период и това в началото на периода**. Това правно съждение в актуалната практика на ВКС, формирана по приложението на ЗОПДНПИ (отм.), е изведена и изрично основана, и на разясненията в същия смисъл, дадени в раздел IV, т. 1 от мотивите към решение № 13/13.10.2012 г. по конст. дело № 6/2012 г. на Конституционния съд. В Решение № 147/16.09.2019 г. по гр. дело № 1998/2018 г. на IV-то гр. отд. на ВКС е прието и следното: „Както е посочено в Решение № 129/08.06.2015 г. по гр. д. № 5562/2013 г. на IV-то гр. отд. на ВКС, предмет на отнемане могат да са налични средства, т. е. такива в икономическата им функция на запас от стойност (натрупани и неизразходвани средства) и в по-тясното им разбиране, налични по банкови сметки, ако за тях са налице и останалите условия за

отнемане по закона. Не могат да бъдат предмет на отнемане обаче парични средства, преминали през банковите сметки на лицето или през неговото имущество, но **неналични** към датата на предявяване на иска по чл. 74, ал. 1 от ЗОПДНПИ (отм.), тъй като законът не предвижда такава възможност. Предмет на отнемане може да бъде само имущество, което е налично в патримониума на лицето или е във владение на лицата по чл. 64, чл. 65 чл. 66 и чл. 67 от ЗОПДНПИ (отм.), а само в случаите, когато с него е сключена възмездна разпоредителна сделка с трето добросъвестно лице, поради която сделка отнемането е невъзможно, се присъжда паричната равностойност. В случаите, когато чрез получените парични средства, които не са налични към момента на предявяване на иска по чл. 74, ал. 1 от ЗОПДНПИ (отм.), **са придобити имущества, то на отнемане ще подлежат тези имущества**. Паричните средства, които са изразходвани и не са налични, доколкото не е установено да са трансформирани в реални активи или да се намират по сметка на проверяваното лице или на лицата по чл. 63, чл. 64, чл. 65, чл. 66 и чл. 67 от ЗОПДНПИ (отм.), не попадат в предметния обхват на чл. 62 и чл. 63, ал. 2 от закона и не подлежат на отнемане. Тези парични средства могат да бъдат третираны като преминали през имуществото на проверяваното лице, а както е посочено в решение № 97/18.05.2018 г. по гр. д. № 3224/17 г. на IV-то гр. отд. на ВКС, не може да се отнеме равностойността на имущество, което е преминало през патримониума на проверяваното лице, т. е. не е в негово притежание в края на изследвания период, тъй като не е необходимо да се доказва, че равностойността на отчужденото през изследвания период имущество е вложена в придобиването на друго имущество до изтичането на този период”. За преодоляване на противоречивата практика и по този въпрос е образувано тълк. д. № 4/2021 г. по описа на ВКС, ОСГК, което обаче не е основание за спиране на въззивното производство.

Следователно, стойността на имуществото по смисъла на § 1, т. 1 от ДР на закона на ответника през проверявания период е общо в размер на сумата от **148583,84 лв.**

При така изяснените правнорелевантни факти и изложените правни доводи не е налице превишаване по смисъла на § 1, т. 7 от ДР на закона на придобитото през проверявания период имущество (148583,84 лв.) и нетния доход (376130,09 лв.). Напротив, нетният доход превишава имуществото с 227546,25 лв. (376130,09 лв. - 148583,84 лв.), а не имуществото нетния доход с повече от 250000 лв. (в релевантната редакция на § 1, т. 7 от закона). Следователно, предявените конститутивни иски се явяват неоснователни и следва изцяло да бъдат отхвърлени, без да се изяснява дали конкретните имуществени блага, включени в имуществото на проверяваното лице, са придобити от законни източници.

Тъй като правният извод на въззивния съд съвпада с крайните правни съждения на първоинстанционния съд, макар и по различни правни съображения, обжалваното решение трябва да бъде потвърдено изцяло.

Понеже ищецът е освободен от процесуалното задължение **предварително** да заплаща държавна такса за разглеждане на предявената от него въззивна жалба в размер на **10514,88 лв.** (по сметка на САС) - на основание чл. 75, ал. 3 ЗОПДНПИ (отм.), съгласно чл. 78, ал. 2 ЗОПДНПИ (отм.) с решението си съдът трябва да присъди дължимата от Комисията

държавна такса - тази правна норма е специална и дерогира правилата, уредени в чл. 84 ГПК, във вр. с чл. 162, ал. 2 ДОПК.

Поради идентични правни съображения неоснователна се явява и частната въззивна жалба срещу Определение № 260041/18.08.2022 г., с което е оставена без уважение молбата по чл. 248, ал. 1 ГПК на Комисията за изменение на първоинстанционното решение в частта му за разноските.

В полза на процесуалния представител на въззиваемите – адв. Г. Н. П. от АК-Враца, трябва да се присъди на основание чл. 38, ал. 2 ЗА адвокатско възнаграждение за осъщественото пред САС бесплатно процесуално представителство в размер на сумата от **25422,31 лв.** (съобразно нормативно установените минимални размери на адвокатското възнаграждение).

Така мотивиран, Софийският апелативен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 260032/10.06.2022 г., постановено по гр. дело № 269/2018 г. по описа на ОС-гр. Враца, ГО и Определение № 260041/18.08.2022 г., постановено по същото съдебно дело.

ОСЪЖДА на основание чл. 38, ал. 2 ЗА КОМИСИЯ ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА И ЗА ОТНЕМАНЕ НА НЕЗАКОННО ПРИДОБИТОТО ИМУЩЕСТВО да **заплати** на адв. Г. Н. П. от АК-Враца сумата от **25422,31 лв.** - адвокатско възнаграждение за осъщественото бесплатно представителство пред САС.

ОСЪЖДА на основание чл. 75, ал. 3 ЗОПДНПИ (отм.) КОМИСИЯ ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА И ЗА ОТНЕМАНЕ НА НЕЗАКОННО ПРИДОБИТОТО ИМУЩЕСТВО да **заплати** в полза на бюджета на САС сумата от **10514,88 лв.** – държавна такса.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния касационен съд по правилата на чл. 280 ГПК в 1-месечен срок от връчването му на страните.

ПРЕПИС от настоящото Решение да се връчи на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____